

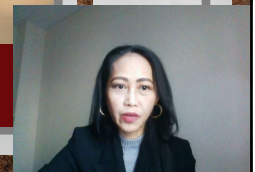
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

อ.จิรณวิ อินทจาร

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

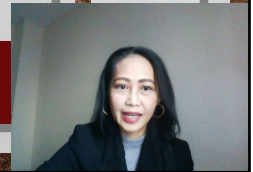
- 1.1 บุคคลธรรมดา (มาตรา 56 วรรคหนึ่ง , 57)
- 1.2 ผู้ถึงแก่ความตายในระหว่างปีภาษี (มาตรา 57 ทวิ วรรคหนึ่ง)
- 1.3 กองมรดกที่ยังมิได้แบ่ง (มาตรา 57 ทวิ วรรคสอง)
- 1.4 ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคล ที่มีโชนิติบุคคล (มาตรา 56 วรรคสอง)

หลักเกณฑ์ที่รัฐใช้เก็บภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากรไทย

1.หลักแหล่ง
เงินได้

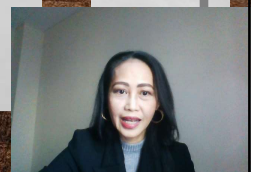
2.หลักถิ่นที่อยู่

ฐานภาษี

มาตรา 48 เงินได้พึงประเมินต้องเสียภาษีเงินได้ดังต่อไปนี้

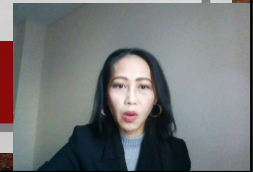
(๑) เงินได้พึงประเมินเมื่อได้หักตามมาตรา 42 ทวิ ถึงมาตรา 47 หรือมาตรา 57 เบื้อง แล้ว เหลือเท่าใดเป็นเงินได้สุทธิ ต้องเสียภาษีในอัตราที่กำหนดในบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้าย ผนวคนี้

ฐานภาษี

มาตรา 48 (1)

เงินได้สุทธิ = เงินได้พึงประเมิน – ค่าใช้จ่าย – ค่าลดหย่อน

เงินได้พึงประเมิน

มาตรา 39 ในหมวดนี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

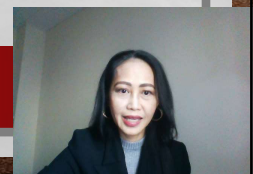
“เงินได้พึงประเมิน” หมายความว่า เงินได้อันเข้าลักษณะพึงเสียภาษี

ในหมวดนี้ เงินได้ที่กล่าวนี้ให้หมายความรวมถึงทรัพย์สิน หรือ

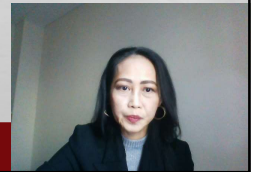
ประโยชน์อย่างอื่นที่ได้รับซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน เงินค่าภาษี

อากรที่ผู้จ่ายเงินหรือผู้อื่นออกแทนให้สำหรับเงินได้ประเภทต่าง ๆ

ตามมาตรา 40 และเครดิตภาษีตามมาตรา 47 ทวิ ด้วย

ประเภทของเงินได้พึงประเมิน

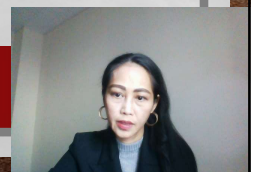

ประเภทของเงินได้พึงประเมิน

มาตรา 40 เงินได้พึงประเมินนั้นคือ เงินได้ประเภทดังต่อไปนี้ รวมตลอดถึงเงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือผู้อื่นออกแทนให้สำหรับเงินได้ประเภทต่าง ๆ ดังกล่าว ไม่ว่าในทอดใด

(1) เงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน

เงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยเลี้ยง โบนัส เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ เงินค่าเช่าบ้าน เงินที่คำนวณได้จากมูลค่าของการได้อยู่บ้านที่นายจ้างให้อยู่โดยไม่เสียค่าเช่า เงินที่นายจ้างชำระหนี้ใดๆ ซึ่งลูกจ้างมีหน้าที่ต้องชำระ และเงินทรัพย์สินหรือประโยชน์ใดๆ บรรดาที่ได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน.

นายจ้างจัดให้ลูกจ้างรับประทานอาหารฟรี

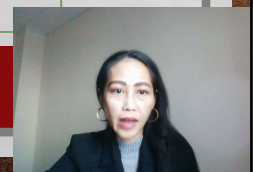
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 123/2540 นายจ้างให้บริการรับประทานอาหารฟรีแก่พนักงานบนเรือขุดแร่ ถือเป็นประโยชน์เพิ่มอันเนื่องมาจากการจ้างแรงงานตามมาตรา 40(1)

ค่าสมาชิกสโมสร

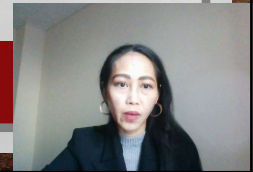
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 21/2536

ค่าสมาชิกสโมสรเป็นสิทธิเฉพาะตัวของพนักงาน ค่าสมาชิกสโมสรที่นายจ้างจ่ายให้พนักงานจึงเป็นประโยชน์เพิ่มของพนักงาน

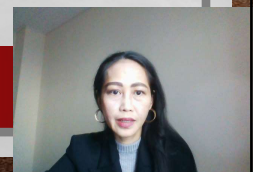
เงินค่าพาหนะเหมาจ่ายเป็นรายเดือน

- คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๕๓๕/๒๕๕๔ การจ่ายเงินค่าพาหนะเหมาจ่ายเป็นรายเดือน เท่ากันทุกเดือนเฉพาะข้าราชการระดับสูงที่มีสิทธิได้รับรถประจำตำแหน่ง ถือเป็นเงินที่โจทก์ได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้นจากการทำงานนอกเหนือไปจากเงินเดือนซึ่งคิดคำนวณเป็นเงินได้ เข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๓๙ และ ๔๐ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร

ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ

ฎ.๑๕๓๖๐/๒๕๕๗ สิ่งที่จะถือว่าเป็นเงินได้พึงประเมินจะต้องเป็นทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้รับซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน การที่โจทก์ได้รับใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญจากบริษัท เนื่องจากมีความสัมพันธ์กับบริษัทในฐานะนายจ้างลูกจ้าง ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญมีมูลค่าหรือราคาอยู่ในตัวของมันเอง ไม่ใช่เป็นเพียงสิทธิเรียกร้องที่จะได้รับเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นได้ภายนอกหน้า จึงถือได้ว่าใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญเป็นทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่โจทก์ได้รับ ซึ่งใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญอาจคิดคำนวณได้เป็นเงินในวันที่โจทก์ได้รับจากนายจ้าง อันเป็นทรัพย์สินหรือประโยชน์ใด ๆ บรรดาที่โจทก์ได้รับเนื่องจากการจ้างแรงงานตามประมวลรัษฎากรมาตรา ๔๐ (๑)

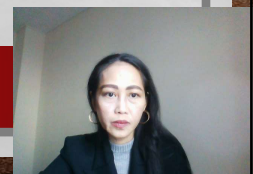
เงินค่าชดเชย

ฎ. 5605/2530 เงินค่าชดเชยที่โจทก์ได้รับจากนายจ้างเมื่อเลิกจ้าง เป็นเงินที่โจทก์ได้รับเนื่องจากการจ้างแรงงานตามมาตรา 40 (1)

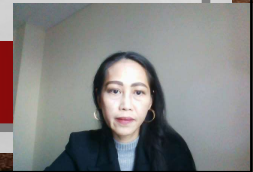
ค่าเสียหายจากการเลิกจ้างไม่เป็นธรรม

คำพิพากษาฎีกาที่ 3353/2532 ค่าเสียหายจากการเลิกจ้างไม่เป็นธรรม เป็นการเรียกร้องที่สืบเนื่องมาจากการที่โจทก์และจำเลยเป็นลูกจ้างนายจ้างกัน จึงเป็นเงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงานตามมาตรา 40 (1) หากเป็นค่าสินไหมทดแทนในมูลละเมิด อันจะได้รับการยกเว้นภาษีตามมาตรา 42 (13) ไม่

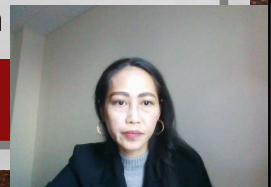
สัญญาประนีประนอมยอมความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1372/2540 โจทก์ฟ้องเรียกค่าเสียหายโดยอ้างว่า จำเลยเลิกจ้างโจทก์ โดยไม่บอกกล่าวล่วงหน้า และเป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม โจทก์จำเลยทำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน และเงินที่จำเลยจะต้องจ่ายให้โจทก์ตามสัญญาประนีประนอมยอมความนี้เป็นเงินได้อื่น เนื่องจากสัญญาจ้างแรงงานและเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(1) แห่ง ประมวลรัษฎากรจำเลยผู้จ่ายมีหน้าที่ต้องหักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายตามมาตรา 50 ประกอบ มาตรา 3 จตุตศแห่งประมวลรัษฎากร

ถูกจ้างให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างแก่บุคคลอื่น

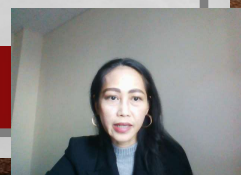
- ฎ. ๘๗๖๖/๒๕๕๕ โจทก์แสดงความประสงค์ไว้ล่วงหน้าให้นายจ้างโจทก์จ่ายเงินค่าจ้างในปีภาษี ๒๕๔๙ ให้แก่ เด็กชาย จ. บุตรของโจทก์ โดยตรง โจทก์เป็นลูกจ้าง การที่โจทก์ได้รับค่าจ้างค่าตอบแทนทั้งปวงก็ เนื่องจากโจทก์ได้ทำงานตอบแทนให้แก่นายจ้าง ถือได้ว่าเป็นกรณี ที่โจทก์ได้รับเงินค่าจ้างทั้งปวงมาจากนายจ้างแล้วนำไปมอบให้แก่บุตร โจทก์อีกทอดหนึ่ง ดังนั้นไม่ว่านายจ้างจะจ่ายเงินให้แก่โจทก์หรือจะ จ่ายให้แก่เด็กชาย จ. บุตรโจทก์ก็ตาม ต้องถือว่าโจทก์มีเงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงานอันเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑)

ประเภทของเงินได้พึงประเมิน

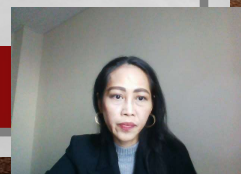
(2) เงินได้เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำหรือ จากการรับทำงานให้

ค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า ค่าส่วนลด เงินอุดหนุนในงานที่ทำ เบี้ยประชุม บำเหน็จ โบนัส เงินค่าเช่าบ้าน เงินที่คำนวณได้จากมูลค่าของการได้อยู่บ้านที่ผู้จ่ายเงินได้ให้อยู่โดยไม่เสียค่าเช่า เงินที่ผู้จ่ายเงินได้จ่ายชำระหนี้ใดๆ ซึ่งผู้มีเงินได้มีหน้าที่ต้องชำระ และเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์ใดๆ บรรดาที่ได้เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำหรือ จากการรับทำงานให้นั้น ไม่ว่าหน้าที่หรือตำแหน่งงานหรืองานที่รับทำให้นั้น จะเป็นการประจำหรือชั่วคราว.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2636/2560

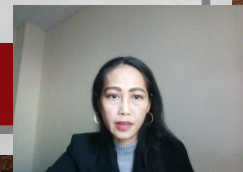
เงินได้ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๔๐ (๒) เป็นเงินได้เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำหรือจากการรับทำงานให้ ส่วนมาตรา ๔๐ (๖) เป็นเงินได้จากวิชาชีพอิสระรวมถึงการบัญชี ซึ่งในการคำนวณภาษีเงินได้ประเภทต่าง ๆ กฎหมายยอมให้หักค่าใช้จ่ายไม่เหมือนกัน เมื่อเงินได้เกี่ยวกับการรับทำงานให้ของผู้ประกอบวิชาชีพล้วนเป็นการรับจ้างบริการในลักษณะเดียวกัน การจะพิจารณาว่าเงินได้ดังกล่าวเป็นเงินได้พึงประเมินประเภทใด นอกจากจะต้องพิจารณาถึงลักษณะของงานที่ทำว่าเป็นการประกอบวิชาชีพโดยตนเอง อาศัยความรู้ความชำนาญและได้รับเงินตามปริมาณผลงานที่ทำหรือไม่แล้ว ยังต้องพิจารณาจากค่าใช้จ่ายที่ก่อให้เกิดรายได้ของผู้ประกอบวิชาชีพประกอบกันด้วย

คำพิพากษาฎีกาที่ 2636/2560 (ต่อ)

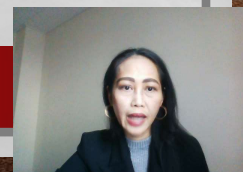
เพราะหากไม่พิจารณาจากค่าใช้จ่ายด้วยแล้ว ผู้ประกอบการวิชาชีพที่มีเงินได้จากลักษณะงานที่มีค่าใช้จ่ายน้อยก็จะอ้างว่าเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๖) เพื่อหักค่าใช้จ่ายมากเกินไปกว่าค่าใช้จ่ายที่ก่อให้เกิดเงินได้จริง

เมื่อเงินได้พึงประเมินที่บริษัท ห. จ่ายให้แก่โจทก์เป็นค่าที่ปรึกษาวางระบบบัญชี มาจากการรับทำงานให้ที่ได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือนโดยไม่เกี่ยวกับปริมาณงาน และไม่ปรากฏว่าโจทก์มีค่าใช้จ่าย เงินได้ดังกล่าวจึงเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๖) หาใช่เงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๖) ไม่

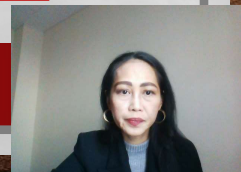
คำพิพากษาฎีกาที่ 5960/2549

การที่จะพิจารณาว่าเงินได้ใดเป็นเงินได้ตามป.ร.ษฎากร มาตรา 40 นั้น ต้องพิจารณาถึงรายจ่ายและลักษณะของงานที่ทำประกอบด้วย เงินได้พึงประเมินตาม ป.ร.ษฎากร มาตรา 40 (2) ซึ่งเป็นเงินได้เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำหรือจากการรับทำงานให้ ลักษณะงานที่ทำมีค่าใช้จ่ายไม่มาก ประมวลร.ษฎากรจึงกำหนดให้หักค่าใช้จ่ายได้น้อย ส่วนเงินได้ตามป.ร.ษฎากร มาตรา 40 (6) เป็นเงินได้จากวิชาชีพอิสระคือ การประกอบอาชีพของตนเอง และต้องอาศัยวิชาความรู้ความชำนาญ อันเป็นงานที่ต้องมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าเงินได้ตามป.ร.ษฎากร มาตรา 40 (2) จึงยอมให้หักค่าใช้จ่ายได้มากกว่า

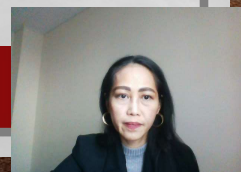
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5960/2549(ต่อ)

โจทก์ทั้งสองไม่ได้ประกอบโรคศิลปะโดยเปิดคลินิกเป็นของตนเอง แต่เป็นการทำงานให้แก่โรงพยาบาลนอกเวลาทำการปกติ และคลินิกเอกชนอื่น โดยโรงพยาบาลและคลินิكدังกล่าวเป็นผู้เก็บเงินและออกใบเสร็จรับเงินในนามของตน ไม่ได้ออกในนามของโจทก์ทั้งสอง ยิ่งกว่านั้นก่อนที่คลินิกพิเศษนอกเวลาราชการและโรงพยาบาลหรือคลินิกเอกชนอื่น จะจ่ายเงินให้แก่โจทก์ทั้งสองก็ได้หักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ โจทก์ทั้งสองมิได้มีนิติสัมพันธ์ทางการเงินกับผู้ป่วยโดยตรง โจทก์ทั้งสองก็ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าโจทก์ทั้งสองมีค่าใช้จ่ายมากเพียงใดที่จะแสดงว่าเป็นค่าใช้จ่ายในการประกอบวิชาชีพอิสระอันจะถือว่ารายได้ของโจทก์ทั้งสองอันเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (6) แห่ง ป.รัษฎากร เงินได้ของโจทก์จึงเป็นเงินได้ตามมาตรา 40 (2)

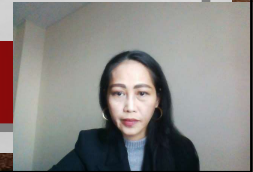

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6320/2560

การพิจารณาว่าเป็นเงินได้พึงประเมินประเภทใด นอกจากพิจารณาถึงลักษณะของงานที่ทำแล้วยังต้องพิจารณาจากค่าใช้จ่ายที่ก่อให้เกิดเงินได้จากการประกอบวิชาชีพดังกล่าวประกอบด้วย เนื่องจาก ป.รัษฎากร ให้อำนาจให้หักค่าใช้จ่ายได้เป็นจำนวนที่แตกต่างกัน เงินได้ตามมาตรา 40 (8) ให้หักค่าใช้จ่ายได้มากกว่าเงินได้ตามมาตรา 40 (2) ดังนั้น การที่จะถือว่าเงินได้ที่บริษัท อ. จ่ายให้โจทก์จากการเป็นตัวแทนนายหน้าประกันชีวิตเป็นเงินได้จากการประกอบธุรกิจตามมาตรา 40 (8) ได้จะต้องเป็นการประกอบธุรกิจที่มีรายจ่ายค่อนข้างสูงและรายจ่ายดังกล่าวต้องเกี่ยวเนื่องกับการประกอบกิจการ

- การเป็นตัวแทนนายหน้าธุรกิจประกันชีวิตของโจทก์ไม่ปรากฏว่าจะต้องลงทุนเป็นจำนวนมาก เพื่อผลสำเร็จของงาน ที่โจทก์นำสืบว่า มีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการประกอบธุรกิจสูง ก็มีเพียงใบสำคัญรับเงินของผู้ที่อ้างว่าเป็นพนักงานที่ทำขึ้นฝ่ายเดียว ไม่มีหลักฐานการจ่ายเงินเข้ากองทุนประกันสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม ไม่มีหลักฐานการยื่นรายการตามแบบ ภ.ง.ด. 1 ค่าอาหารเครื่องดื่มเลี้ยงรับรอง ค่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่าของขวัญไม่มีหลักฐานชี้ชัดว่าเกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการ หากมีลักษณะเป็นค่าใช้จ่ายที่ระคนปนกันจนไม่อาจแยกได้ว่าเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวหรือเกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการ ไม่มีหนังสือรับรองในการจัดตั้งสำนักงานตัวแทนของบริษัท อ. และบริษัท อ. ออกหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่ายว่าเงินได้พึงประเมินที่จ่ายให้แก่โจทก์เป็นเงินได้ตามมาตรา 40 (2) มาโดยตลอด เงินได้ของโจทก์จึงต้องถือเป็นเงินได้ตามมาตรา 40 (2)

ประเภทของเงินได้พึงประเมิน

(3) ค่าแห่งกุศลจิต ค่าแห่งลิขสิทธิ์ หรือ สิทธิอย่างอื่น

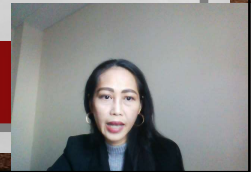
เงินปีหรือเงินได้มีลักษณะเป็นเงินรายปีอันได้มาจากพินัยกรรม นิติกรรมอย่างอื่น หรือคำพิพากษาของศาล

ฎ. 2117/23 เงินค่าธรรมเนียมในการอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า ถือเป็นเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา 40(3)

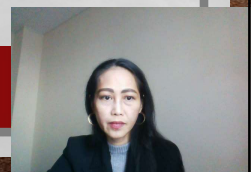
ฎ. 5634/2536 เงินค่าตอบแทนจากการที่บริษัทต่างประเทศให้สิทธิออกผลผลิตกาแฟตามสูตร และกรรมวิธีการผลิต ไม่ใช่เงินได้จากวิชาชีพอิสระ (ค่าวิศวกรรม ตามมาตรา 40 (6)) แต่ถือเป็นค่าสิทธิ ตามมาตรา 40(3)

ฎ. 4440/2552 แม้สัญญาแฟรนไชส์ระหว่างโจทก์กับบริษัท พ. จะไม่เข้าลักษณะเป็น "ค่าแห่งลิขสิทธิ์" แต่ก็มีลักษณะเป็นค่าตอบแทนในการใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งจัดเป็นค่าแห่งสิทธิอื่นๆ ทำนองเดียวกับค่าแห่งกวีตวิลล์และค่าแห่งลิขสิทธิ์ตามที่บัญญัติไว้ใน ป.รับผูกกร มาตรา 40 (3)

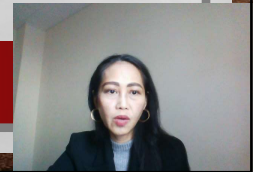
ประเภทของเงินได้พึงประเมิน (4) เงินได้ที่เป็น

(ก) ดอกเบี้ยพันธบัตร ดอกเบี้ยเงินฝาก ดอกเบี้ยหุ้นกู้ ดอกเบี้ยตัวเงิน ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมไม่ว่าจะมีหลักประกันหรือไม่ ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่อยู่ในบังคับต้องถูกหักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียมเฉพาะส่วนที่เหลือจากถูกหักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายตามกฎหมายดังกล่าว หรือผลต่างระหว่างราคาไถ่ถอนกับราคาจำหน่ายตัวเงินหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้ออกและจำหน่ายครั้งแรกในราคาต่ำกว่าราคาไถ่ถอน รวมทั้งเงินได้ที่มิได้มีลักษณะทำนองเดียวกันกับดอกเบี้ย ผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนอื่นๆ ที่ได้จากการให้กู้ยืม หรือจากสิทธิเรียกร้องในหนี้ทุกชนิดไม่ว่าจะมีหลักประกันหรือไม่ก็ตาม

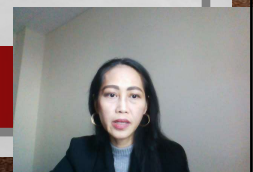
ประเภทของเงินได้พึงประเมิน

(ข) **เงินปันผล** เงินส่วนแบ่งของกำไรหรือ ประโยชน์อื่นใดที่ได้จากบริษัทหรือ ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล กองทุนรวม หรือสถาบันการเงินที่มีกฎหมายโดยเฉพาะ ของประเทศไทย จัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืมเงินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรมหรืออุตสาหกรรม เงินปันผล หรือเงินส่วนแบ่งของกำไรที่อยู่ในบังคับต้อง ถูกหักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียมเฉพาะส่วนที่ เหลือจากถูกหักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายตามกฎหมายดังกล่าว

ประเภทของเงินได้พึงประเมิน

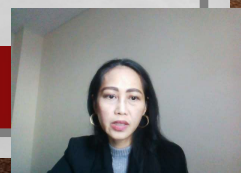
- (ค) **เงินโบนัส** ที่จ่ายแก่ผู้ถือหุ้น หรือผู้เป็นหุ้นส่วนในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติ บุคคล
- (ง) **เงินลดทุน** ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเฉพาะส่วนที่จ่ายไม่เกินกว่า กำไรและเงินที่กันไว้รวมกัน
- (จ) **เงินเพิ่มทุน** ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งตั้งจากกำไรที่ได้มาหรือ เงินที่กันไว้รวมกัน.

ประเภทของเงินได้พึงประเมิน

(จ) ผลประโยชน์ที่ได้จากการที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล**ควบเข้ากัน** หรือ รับช่วงกัน หรือเลิกกัน ซึ่งตีราคาเป็นเงินได้เกินกว่าเงินทุน

(ข) ผลประโยชน์ที่ได้จากการ**โอนการเป็นหุ้นส่วน** โอนหุ้น หุ้นกู้ พันธบัตร หรือ ตัวเงิน หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้ออก ทั้งนี้ เฉพาะซึ่งตีราคาเป็นเงินได้เกินกว่าที่ลงทุน.

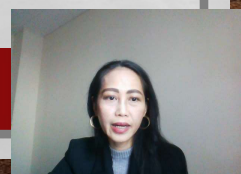
ประเภทของเงินได้พึงประเมิน

(5) เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้เนื่องจาก

(ก) การให้เช่าทรัพย์สิน

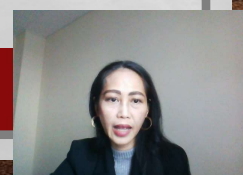
(ข) การผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน

(ค) การผิดสัญญาซื้อขายเงินผ่อน ซึ่งผู้ขายได้รับคืนทรัพย์สินที่ซื้อขายนั้น โดยไม่ต้องคืนเงินหรือประโยชน์ที่ได้รับไว้แล้ว.

ประเภทของเงินได้พึงประเมิน

(6) เงินได้จากวิชาชีพอิสระ คือ วิชากฎหมาย การประกอบโรคศิลป์
วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี ประณีตศิลปกรรม

คำพิพากษาฎีกาที่ 8214/2549

ป.ร. ๔๐ (๖) บัญญัติว่า “เงินได้จากวิชาชีพอิสระ คือ วิชากฎหมาย...” เห็นได้ว่า ป.ร. ๔๐ (๖) บัญญัติให้เงินได้จากวิชากฎหมายเป็นเงินได้จากวิชาชีพอิสระและเป็นเงินได้ประเภทหนึ่งต่างหากจากเงินได้ประเภทอื่น โจทย์ทั้งสองสำเร็จการศึกษาวิชากฎหมาย เงินได้รายพิพาทเป็นเงินได้ที่โจทย์ทั้งสองได้รับมาจากการเป็นที่ปรึกษากฎหมาย จึงเป็นเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๖) ไม่มีบทกฎหมายบัญญัติว่าการประกอบวิชาชีพกฎหมายจะต้องว่าความหรือฟ้องร้องคดีด้วยไม่ ทั้งไม่มีบทกฎหมายบัญญัติห้ามผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายรวมกันเป็นคณะบุคคลประกอบวิชาชีพกฎหมายแต่อย่างใด

ประเภทของเงินได้พึงประเมิน

(7) เงินได้จากการรับเหมา ที่ผู้รับเหมาต้องลงทุน ด้วยการจัดหาสัมภาระในส่วนสำคัญนอกจากเครื่องมือ

- ต้องเป็นกรณีที่ผู้รับเหมาเป็นผู้ลงทุนจัดหาสัมภาระในส่วนสำคัญ

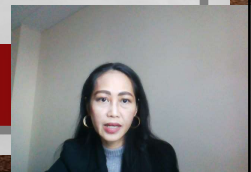
ฎ. 3773/2532 ก. รับเหมาปลูกสร้างบ้านให้ ข. โดย ก. ใช้เครื่องมือและคนงานของตนทำการปลูกสร้าง ส่วนสัมภาระต่างๆ ข. เป็นผู้จัดหาเอง เงินค่ารับเหมาที่ ก. ได้รับ ไม่ถือเป็นเงินได้ตามมาตรา 40 (7) แต่ถือเป็นเงินได้ตามมาตรา 40 (8)

ประเภทของเงินได้พึงประเมิน

(8) เงินได้จากธุรกิจ การพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่ง หรือ การอื่นนอกจากที่ระบุไว้ใน (1) ถึง (7) แล้ว.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3201/16 เงินสดที่โจทก์นำฝากธนาคารเมื่อพิสูจน์ไม่ได้ว่าเป็นเงินได้พึงประเมินประเภทใด ก็ต้องถือว่าเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (8) เช็กที่นำเข้าธนาคารโจทก์อ้างว่าเป็นเช็คชำระหนี้เงินยืม แต่โจทก์นำตัวผู้ยืมมาพิสูจน์ไม่ได้ ข้ออ้างเลื่อนลอย ถือไม่ได้ว่าเป็นการชำระหนี้ จึงเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (8)

คำพิพากษาฎีกาที่ 10701/2555

เงินได้จากการเล่นพนันสลากกินรวบ (หวยใต้ดิน) ได้มาจากการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ก็เข้าลักษณะเป็นเงินได้จากการอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในมาตรา 40(1) ถึง (7) จึงเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (8) ประกอบมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร เงินได้พึงประเมินจากการพนันหวยใต้ดินไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายยอมให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ ประกอบกับโจทก์ทั้งสามไม่สามารถพิสูจน์ค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควร โจทก์ทั้งสามจึงไม่มีสิทธิหักค่าใช้จ่าย

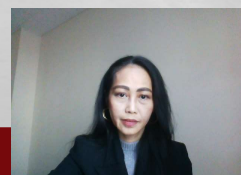

คำพิพากษาฎีกาที่ 3835/2559

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า โจทก์ทั้งสามไม่สามารถพิสูจน์ถึงแหล่งที่มาของเงินที่ถูกนำเข้าฝากในบัญชีเพื่อสาธารณกุศลได้ เจ้าพนักงานประเมินจึงมีอำนาจประเมินตามประมวลรัษฎากร มาตรา 40(8) เมื่อเป็นเงินได้พึงประเมินตามประมวลรัษฎากร มาตรา 40(8) ที่มีได้ระบุไว้ในมาตรา 8 แห่งพระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการกำหนดค่าใช้จ่ายที่ยอมให้หักจากเงินได้พึงประเมิน (ฉบับที่ 11) พ.ศ.2502 กรณีจึงไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้

วิธีการคำนวณภาษี

วิธีการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

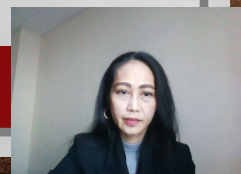
มาตรา ๔๘ เงินได้พึงประเมินต้องเสียภาษีเงินได้ดังต่อไปนี้

(๑) เงินได้พึงประเมินเมื่อได้หักตามมาตรา ๔๒ ทวิ ถึงมาตรา ๔๗ หรือมาตรา ๕๗ เบื้องแล้ว เหลือเท่าใดเป็น เงินได้สุทธิ ต้องเสียภาษีในอัตราที่กำหนดในบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวดนี้

(๒) สำหรับผู้มีเงินได้พึงประเมินตั้งแต่ ๑๒๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป การคำนวณภาษีตาม (๑) ให้เสียไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๐.๕ ของยอดเงินได้พึงประเมิน

การนับจำนวนเงินได้พึงประเมินตาม (๒) ไม่รวมถึงเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๕๐ (๑)

(๓) ผู้มีเงินได้จะ เลือกเสียภาษีในอัตราร้อยละ.. ของเงินได้โดยไม่ต้องนำไปรวมคำนวณ ภาษีตาม (๑) และ (๒) ก็ได้ สำหรับเงินได้..ดังต่อไปนี้

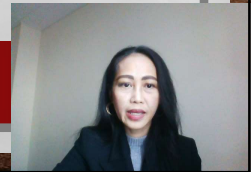
วิธีการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากเงินได้สุทธิตามมาตรา 48(1)

-

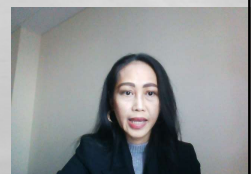
มาตรา 48 เงินได้พึงประเมินต้องเสียภาษีเงินได้ดังต่อไปนี้

(๑) เงินได้พึงประเมินเมื่อได้หักตามมาตรา 42 ทวิ ถึงมาตรา 47 หรือ มาตรา 57 เบื้องแล้ว เหลือเท่าใดเป็นเงินได้สุทธิ ต้องเสียภาษีในอัตราที่กำหนดในบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวดนี้

- เงินได้พึงประเมินและการยกเว้น
- การหักค่าใช้จ่าย มาตรา 42 ทวิ, 42 ตร., 43, 44, 45 และ 46
- การหักลดหย่อน มาตรา 47 57 เบื้อง 56 ทวิ
- วิธีการคำนวณภาษี/อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (อัตราก้าวหน้า)

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้นภาษี

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้นภาษี

- ค่าเบี้ยเลี้ยงหรือค่าพาหนะ
- ค่าเบี้ยประชุม ค่าสอนทางราชการ
- ประกันสังคม บำเหน็จ บำนาญ
- ดอกเบี้ย
- เงินรางวัล
- ค่าสินไหมทดแทน ประกัน
- มรดกและการรับให้
- อื่นๆ

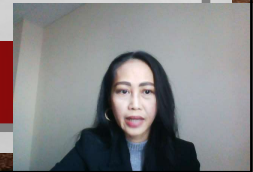
เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้นภาษี

มาตรา 42 เงินได้พึงประเมินประเภทต่อไปนี้ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้

(1) ค่าเบี้ยเลี้ยงหรือค่าพาหนะ ซึ่งลูกจ้างหรือผู้รับหน้าที่หรือตำแหน่งงาน หรือผู้รับทำงานให้ ได้จ่ายไปโดยสุจริตตามความจำเป็นเฉพาะ ในการที่ต้องปฏิบัติการตามหน้าที่ของตนและได้จ่ายไปทั้งหมดในการนั้น

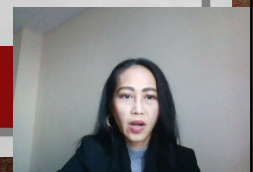
เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้นภาษี

- (2) ค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทางตามอัตราที่รัฐบาลกำหนดไว้ โดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยอัตราค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทาง
- (3) เงินค่าเดินทางซึ่งนายจ้างจ่ายให้ลูกจ้าง เฉพาะส่วนที่ลูกจ้างได้จ่ายทั้งหมดโดยจำเป็นเพื่อการเดินทางจากต่างถิ่นในการเข้ารับงานเป็นครั้งแรก หรือในการกลับถิ่นเดิมเมื่อการจ้างได้สิ้นสุดลงแล้ว แต่ช้อยกเว้นนี้มีให้รวมถึงเงินค่าเดินทางที่ลูกจ้างได้รับในการกลับถิ่นเดิม และในการเข้ารับงานของนายจ้างเดิมภายในสามร้อยหกสิบห้าวัน นับแต่วันที่การจ้างครั้งก่อนได้สิ้นสุดลง

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้นภาษี

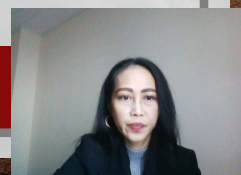
- (5) เงินเพิ่มพิเศษประจำตำแหน่ง และเงินค่าเช่าบ้าน หรือบ้านที่ให้อยู่โดยไม่ต้องเสียค่าเช่า สำหรับข้าราชการสถานทูตหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศ
- (7) เบี้ยประชุมกรรมการหรือกรรมการ หรือค่าสอน ค่าสอบที่ทางราชการหรือสถานศึกษาของทางราชการจ่ายให้

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้นภาษี

(12) บำนาญพิเศษ บำนาญพิเศษ บำนาญตกทอด หรือ บำนาญตกทอด

(25) เงินประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนได้รับจากกองทุนประกันสังคม ตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้นภาษี

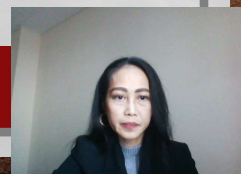
(8) ดอกเบี้ยดังต่อไปนี้

(ก) ดอกเบี้ยสลากออมสิน หรือดอกเบี้ยเงินฝากออมสินของรัฐบาลเฉพาะประเภทฝากเพื่อเรียก

(ข) ดอกเบี้ยเงินฝากประเภทออมทรัพย์ที่ได้รับจากสหกรณ์

(ค) ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารในราชอาณาจักรที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามประเภทออมทรัพย์ เฉพาะกรณีที่ผู้มีเงินได้ได้รับดอกเบี้ยดังกล่าวในจำนวนรวมกันทั้งสิ้นไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตลอดปีภาษีนั้น

(19) ดอกเบี้ยที่ได้รับตามมาตรา 4 ทศ

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้นภาษี

(11) รางวัลเพื่อการศึกษาหรือค้นคว้าในวิทยาการ รางวัลสลากกินแบ่งหรือสลากออมสินของรัฐบาล รางวัลที่ทางราชการจ่ายให้ในการประกวดหรือแข่งขัน ซึ่งผู้รับมิได้มีอาชีพในการประกวดหรือแข่งขัน หรือ สินบนรางวัลที่ทางราชการจ่ายให้เพื่อประโยชน์ในการปราบปรามการกระทำความผิด

(18) รางวัลสลากบำรุงกาชาดไทย เงินได้จากการขาย หรือส่วนลดจากการซื้อสลากบำรุงกาชาดไทย

(6) เงินได้จากการขาย หรือส่วนลดจากการซื้ออาคารสแตมป์ หรือสแตมป์ไปรษณียากรของรัฐบาล

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้นภาษี

(13) ค่าสินไหมทดแทนเพื่อละเมิด เงินที่ได้จากการประกันภัย หรือการณาปนกิจสงเคราะห์ ค่าพิพาทภาษีที่ 3353/2532 ค่าเสียหายจากการเลิกจ้างไม่เป็นธรรม เป็นการเรียกร้องที่สืบเนื่องมาจากการที่โจทก์และจำเลยเป็นลูกจ้างนายจ้างกัน จึงเป็นเงินได้เนื่องจากการจ้าง แรงงานตามมาตรา 40 (1) หากเป็นค่าสินไหมทดแทนในมูลละเมิดอันจะได้รับการยกเว้นภาษีตาม มาตรา 42 (13) ไม่

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้นภาษี

(9) การขายสิ่ง~~หามิ~~ทรัพย์สินอันเป็นมรดก หรือสิ่ง~~หามิ~~ทรัพย์สินที่ได้มาโดยมิได้มุ่งในทางการค้าหรือหากำไร แต่ไม่รวมถึงเรือกำปั่น เรือที่มีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรือกลไฟ หรือรถยนต์ที่มีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป หรือแพ

(10) เงินได้ที่รับจากการรับมรดก

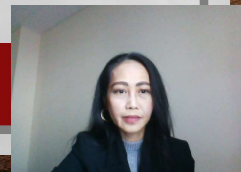
(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๐) พ.ศ. ๒๕๕๘ จากเดิมบัญญัติว่า “เงินได้ที่รับจากการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยา เงินได้ที่รับจากการรับมรดก หรือจากการให้โดยเสน่หาเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียม”)

(16) เงินได้ที่รับจากกองมรดก ซึ่งต้องเสียภาษีตามความในมาตรา 57 ทวิ

(มาตรา 57 ทวิ

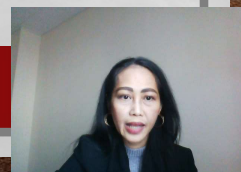
ถ้าผู้มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 56 วรรคหนึ่ง ถึงแก่ความตายเสียก่อนที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติตามมาตรา 56 วรรคหนึ่ง หรือก่อนที่ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ได้ปฏิบัติตามมาตรา 57 ให้เป็นหน้าที่ของผู้จัดการมรดก หรือทายาท หรือผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดกแล้วแต่กรณี ปฏิบัติแทน และโดยเฉพาะในการยื่นรายการเงินได้พึงประเมินของผู้ตายนั้น ให้รวมเงินได้พึงประเมินของผู้ตายและของกองมรดกที่ได้รับตลอดปีภาษีที่ผู้นั้นถึงแก่ความตายเป็นยอดเงินได้พึงประเมินที่จะต้องยื่นทั้งสิ้น

สำหรับปีต่อไปถ้ากองมรดกของผู้ตายยังมีได้แบ่งและมีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วเกินจำนวนตามมาตรา ๕๖ (๑) ให้ผู้จัดการมรดกหรือทายาทหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดก แล้วแต่กรณี มีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในส่วนนี้ในชื่อกองมรดกของผู้ตาย)

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

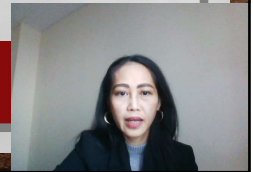
- มาตรา 57 ทวิ วรรคหนึ่ง “.....และโดยเฉพาะในการยื่นรายการเงินได้พึงประเมินของผู้ตายนั้น ให้รวมเงินได้พึงประเมินของผู้ตายและของกองมรดกที่ได้รับตลอดปีภาษีที่ผู้นั้นถึงแก่ความตาย เป็นยอดเงินได้พึงประเมินที่จะต้องยื่นทั้งสิ้น”

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

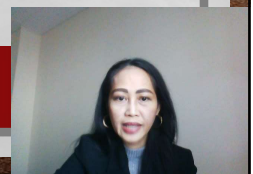
ตัวอย่าง

- นาย ก เป็นข้าราชการมีเงินเดือน เดือนละ 20,000 บาท และมีบ้าน ให้เช่า 1 หลัง ได้รับค่าเช่าเดือนละ 6,000 บาท ปรากฏว่าในวันที่ 3 กันยายน 2556 นาย ก.ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต ดังนั้นเงินได้พึง ประเมินของนาย ก.ต้องนำมาเสียภาษีอย่างไร

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

นาย ก. ถึงแก่ความตายในระหว่างปีภาษี ดังนั้นเงินได้พึง ประเมินของนาย ก. ได้รับทั้งก่อนตายและเงินได้กองมรดกหลังตาย ตลอดปีภาษีนั้น ได้แก่เงินเดือนและค่าเช่าทั้งปีจากบ้านเช่า เมื่อ รวมกันเกินจำนวนตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 56 วรรค 1 ผู้จัดการ มรดกหรือทายาทของนาย ก. มีหน้าที่ต้องยื่นรายการเกี่ยวกับเงินได้ พึ่งประเมินและชำระภาษีประจำปีในนามของนาย ก. ผู้ตาย ตาม มาตรา 57 ทวิ วรรคหนึ่ง

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1.3 กองมรดกที่ยังมิได้แบ่ง (มาตรา 57 ทวิ วรรคสอง)

“สำหรับในปีต่อไป ถ้ากองมรดกของผู้ตายยังมิได้แบ่ง

และมีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วเกินจำนวน

ตามมาตรา 56(1) ผู้จัดการมรดก หรือทายาท หรือผู้ครอบครอง

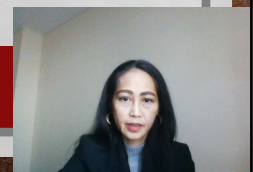
ทรัพย์สินมรดกแล้วแต่กรณี มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติใน

ส่วนนี้ในชื่อกองมรดกของผู้ตาย”

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

- จากตัวอย่างข้างต้น หากในปีต่อมากองมรดกยังมิได้แบ่งและบ้าน
นายก.ยังถูกปล่อยให้เช่าเดือนละ 6,000 บาท เงินค่าเช่าดังกล่าว
ทายาทหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดกแล้วแต่กรณี มีหน้าที่ต้องยื่น
รายการเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินและชำระภาษีประจำปีในนาม
ของกองมรดกของนาย ก.

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้นภาษี

(9) การขายสังหาริมทรัพย์อันเป็นมรดก หรือสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยมิได้มุ่งในทางการค้าหรือหากำไร แต่ไม่รวมถึงเรือกำปั่น เรือที่มีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรือกลไฟ หรือรถยนต์ที่มีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป หรือแพ

(10) เงินได้ที่ได้รับการรับมรดก

(แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๐) พ.ศ. ๒๕๕๘ จากเดิมบัญญัติว่า “เงินได้ที่ได้รับการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยา เงินได้ที่ได้รับการรับมรดก หรือจากการให้โดยเสน่หาเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียม”)

(16) เงินได้ที่ได้รับจากกองมรดก ซึ่งต้องเสียภาษีตามความในมาตรา 57 ทวิ

(มาตรา 57 ทวิ

ถ้าผู้มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 56 วรรคหนึ่ง ถึงแก่ความตายเสียก่อนที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติตามมาตรา 56 วรรคหนึ่ง หรือก่อนที่ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ได้ปฏิบัติตามมาตรา 57 ให้เป็นหน้าที่ของผู้จัดการมรดก หรือทายาท หรือผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดกแล้วแต่กรณี ปฏิบัติแทน และโดยเฉพาะในการยื่นรายการเงินได้พึงประเมินของผู้ตายนั้น ให้รวมเงินได้พึงประเมินของผู้ตายและของกองมรดกที่ได้รับตลอดปีภาษีที่ผู้นั้นถึงแก่ความตายเป็นยอดเงินได้พึงประเมินที่จะต้องยื่นทั้งสิ้น

สำหรับในปีต่อไปถ้ากองมรดกของผู้ตายยังมีได้แบ่งและมีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วเกินจำนวนตามมาตรา ๕๖ (๑) ให้ผู้จัดการมรดกหรือทายาทหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดก แล้วแต่กรณี มีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในส่วนนี้ในชื่อกองมรดกของผู้ตาย)

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้นภาษี

(26) เงินได้จากการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์ โดยไม่มีค่าตอบแทนให้แก่บุตรชอด้วยกฎหมายซึ่งไม่รวมถึงบุตรบุญธรรม เฉพาะเงินได้จากการโอนให้แก่บุตรชอด้วยกฎหมายนั้น ในส่วนที่ไม่เกิน ยี่สิบล้านบาทต่อบุตรหนึ่งคนตลอดปีภาษีนั้น

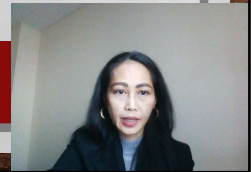
(มาตรา ๔๒ (๒๖) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๓) พ.ศ. ๒๕๕๙)

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้นภาษี

(27) เงินได้ที่ได้รับการอุปการะหรือจากการให้โดยเสน่หาจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือคู่สมรส เฉพาะเงินได้ในส่วนที่ไม่เกินยี่สิบล้านบาทตลอดปีภาษีนั้น

(28) เงินได้ที่ได้รับการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยาหรือจากการให้โดยเสน่หาเนื่องในพิธี หรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี ทั้งนี้ จากบุคคลซึ่งมิใช่บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือคู่สมรส เฉพาะเงินได้ในส่วนที่ไม่เกินยี่สิบล้านบาทตลอดปีภาษีนั้น

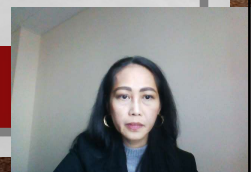
มาตรา ๔๒ (๒๗) (๒๘) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๐) พ.ศ. ๒๕๕๘

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้นภาษี

(15) เงินได้ของชาวนาที่ได้จากการขายข้าว อันเกิดจากกิจกรรมที่ตนและหรือครอบครัวได้ทำเอง

(17) เงินได้ตามที่จะได้กำหนดยกเว้นโดยกฎกระทรวง (ดูกฎกระทรวงฉบับที่ 126)

การหักค่าใช้จ่าย

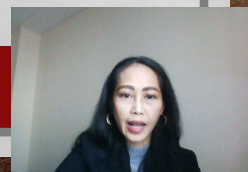
การหักค่าใช้จ่าย

การหักค่าใช้จ่าย มาตรา 42 ทวิ , ตี , 43 , 44 , 45 , 46

$$\text{เงินได้สุทธิ} = \text{เงินได้พึงประเมิน} - \text{ค่าใช้จ่าย} - \text{ค่าลดหย่อน}$$

การหักค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนดซึ่งมี 2 วิธี คือ

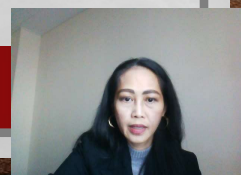
- (1) หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา
- (2) หักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควร.

การหักค่าใช้จ่าย

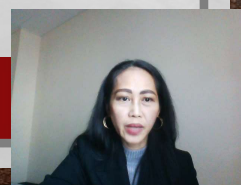
- มาตรา 42 ทวิ เงินได้พึงประเมินตามความในมาตรา 40 (1) และ (2) ยอมให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ 50 แต่รวมกันต้องไม่เกิน 100,000 บาท

ในกรณีสามีภริยาต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ตามวรรคหนึ่ง และความเป็นสามีภริยาได้มีอยู่ตลอดปีภาษี ให้ต่างฝ่ายต่างหักค่าใช้จ่ายได้ตามเกณฑ์ในวรรคหนึ่ง

การหักค่าใช้จ่าย

ประเภทที่ 1 และ 2 หักค่าใช้จ่ายเหมาได้เพียงอย่างเดียวใน
อัตราร้อยละ 50 ของเงินได้ แต่รวมกันต้องไม่เกิน 100,000
บาท (มาตรา 42 ทวิ)

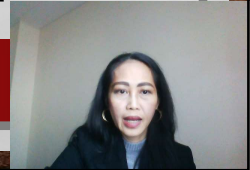

การหักค่าใช้จ่าย

มาตรา 42 ตี

เงินได้พึงประเมินตามความในมาตรา 40 (3) เฉพาะที่เป็นค่าแห่งกู๊ดวิลล์ ค่าแห่งลิขสิทธิ์หรือสิทธิอย่างอื่น ยอมให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

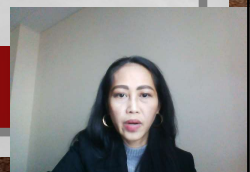
ในกรณีสามีภริยาต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ตามวรรคหนึ่ง และความเป็นสามีภริยาได้มีอยู่ตลอดปีภาษี ให้ต่างฝ่ายต่างหักค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์ในวรรคหนึ่ง

พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการกำหนดค่าใช้จ่ายที่ยอมให้หักจากเงินได้พึงประเมิน (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2502

- มาตรา 4 ทวิ เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (3) แห่งประมวลรัษฎากร...เฉพาะที่เป็นค่าแห่งกู๊ดวิลล์ ค่าแห่งลิขสิทธิ์หรือสิทธิอย่างอื่น ยอมให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาร้อยละ 50 แต่รวมกันต้องไม่เกิน 100,000 บาท เว้นแต่ผู้มีเงินได้จะแสดงหลักฐานต่อเจ้าพนักงานประเมิน และพิสูจน์ได้ว่ามีค่าใช้จ่ายมากกว่านั้น ก็ยอมให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามความจำเป็นและสมควร ... แต่ถ้าตามหลักฐานที่นำมาพิสูจน์นั้นปรากฏว่ามีรายจ่ายที่หักได้ตามกฎหมายน้อยกว่าอัตราค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้ข้างต้น ก็ให้ถือว่ามิใช่ค่าใช้จ่ายเพียงเท่าหลักฐานที่นำมาพิสูจน์"

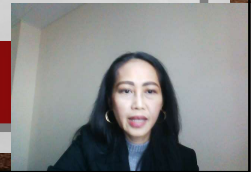
- (แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 634) พ.ศ.2560 ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำปีภาษี พ.ศ. 2560 ที่จะต้องยื่นรายการในปี พ.ศ. 2561 เป็นต้นไป)

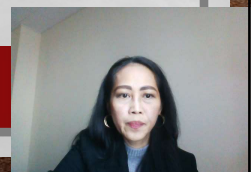
การหักค่าใช้จ่าย

ประเภทที่ 3 เฉพาะเงินได้ที่เป็น **ค่าแห่งกวีตวิลด์ ค่าแห่งลิขสิทธิ์หรือ สิทธิอย่างอื่น**

- หักค่าใช้จ่ายได้ตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา (มาตรา 42 ตี)
- ยอมให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา ร้อยละ 50 แต่รวมกันต้องไม่เกิน 100,000 บาท เว้นแต่ผู้มีเงินได้จะแสดงหลักฐานต่อเจ้าพนักงานประเมินและพิสูจน์ได้ว่ามีค่าใช้จ่ายมากกว่านั้น ก็ยอมให้หักค่าใช้จ่ายได้ตาม ความจำเป็นและสมควร พรฎ. ฉบับที่ 11 ม.4 ทวิ ข

ประเภทที่ 4 ดอกเบี้ย เงินปันผล ฯลฯ
หักค่าใช้จ่ายไม่ได้

การหักค่าใช้จ่าย

มาตรา 43 เงินได้พึงประเมินตามความในมาตรา 40 (5) ยอมให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

(พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการกำหนดค่าใช้จ่ายที่ยอมให้หักจากเงินได้พึงประเมิน (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2502)

พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการกำหนดค่าใช้จ่ายที่ยอมให้หักจากเงินได้พึงประเมิน (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2502 มาตรา 5

ประเภทที่ 5 (มาตรา 43)

(1) การให้เช่าทรัพย์สิน เลือกหักค่าใช้จ่าย ดังนี้

วิธีที่ 1 หักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควร

วิธีที่ 2 หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาในอัตรา ดังนี้

- เช่าบ้าน โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นหรือแพ หักได้ 30%
- เช่าที่ดินที่ใช้ในการเกษตรกรรม หักได้ 20%
- เช่าที่ดินที่มีได้ใช้ในการเกษตรกรรม หักได้ 15%
- เช่ายานพาหนะ หักได้ 30%
- เช่าทรัพย์สินอย่างอื่น หักได้ 10%

(2) การผลิตสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาร้อยละ 20 ได้วิธีเดียว

(3) การผลิตสัญญาซื้อขายเงินผ่อนฯ หักค่าใช้จ่าย ร้อยละ 20 ได้วิธีเดียว

การหักค่าใช้จ่าย

มาตรา 44 เงินได้พึงประเมินตามความในมาตรา 40 (6) ย่อมให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

(พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการกำหนดค่าใช้จ่ายที่ยอมให้หักจากเงินได้พึงประเมิน (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2502)

พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการกำหนดค่าใช้จ่ายที่ยอมให้หักจากเงินได้พึงประเมิน (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2502 มาตรา 6

ประเภทที่ 6 (มาตรา 44)

วิธีที่ 1 หักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควร

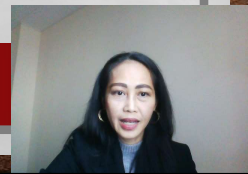
วิธีที่ 2 หักค่าใช้จ่ายเป็นกรณเหมา

กรณีหัก ค่าใช้จ่ายเหมา

- วิชาชีพอิสระการประกอบโรคศิลป์ หักได้ 60%
- วิชาชีพอิสระ กรณีอื่นๆ หักได้ 30%

การหักค่าใช้จ่าย

มาตรา 45 เงินได้พึงประเมินตามความในมาตรา 40 (7) ยอมให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามที่
กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

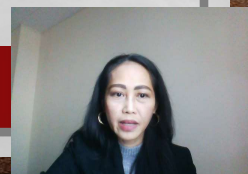
พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการกำหนดค่าใช้จ่ายที่ยอมให้
หักจากเงินได้พึงประเมิน (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2502 มาตรา 7

ประเภทที่ 7 (มาตรา 45)

วิธีที่ 1 หักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควร

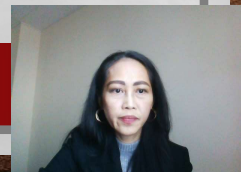
วิธีที่ 2 หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา

กรณีหัก ค่าใช้จ่ายเหมา ร้อยละ 60

การหักค่าใช้จ่าย

มาตรา 46 เงินได้พึงประเมินตามความในมาตรา 40 (8) ยอมให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามที่จะได้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการกำหนดค่าใช้จ่ายที่ยอมให้หักจากเงินได้พึงประเมิน (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2502 มาตรา 8, 8 ทวิ

ประเภทที่ 8 (มาตรา 46)

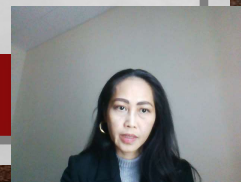
- เงินได้ตามที่กำหนดและ พรฎ. ฉบับที่ 11 (แก้ไขเพิ่มเติมโดย พรฎ. ฉบับที่ 629) ม.8

วิธีที่ 1 หักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควร

วิธีที่ 2 หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา

หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาร้อยละ 60 ยกเว้นการแสดงของนักแสดงละคร ภาพยนตร์ วิทยูหรือโทรทัศน์ นักร้อง นักดนตรี นักกีฬาอาชีพหรือนักแสดงเพื่อความบันเทิงใดใด สำหรับเงินได้ส่วนที่เกิน 300,000 บาทร้อยละ 40 (ส่วนที่ไม่เกินหักร้อยละ 60) รวมแล้วไม่เกิน 600,000 บาท

- เงินได้ตามที่กำหนดและ พรฎ. ฉบับที่ 11 ม.8 ทวิ หักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรได้เพียงวิธีเดียว

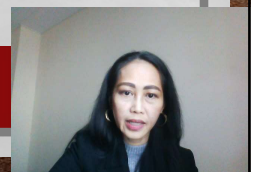

การหักลดหย่อน

การหักลดหย่อน

มาตรา ๔๓ เงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ เมื่อได้หักตามมาตรา ๔๒ ทวิ ถึง มาตรา ๔๖ แล้ว เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้หักลดหย่อนได้อีกดังต่อไปนี้

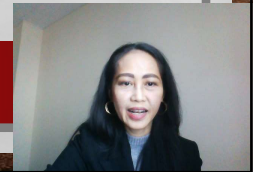
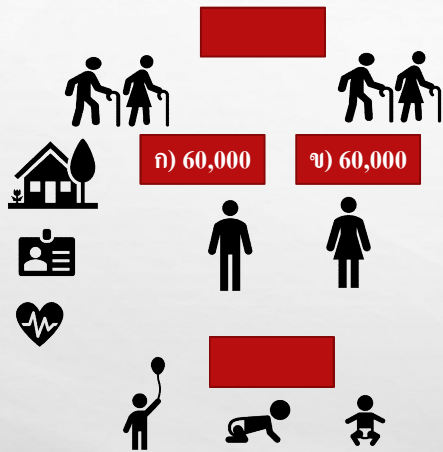
การหักลดหย่อน

การหักลดหย่อนมาตรา ๔๗

- (1) ลดหย่อนให้สำหรับ
- (ก) ผู้มีเงินได้ 60,000 บาท
- (ข) สามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ 60,000 บาท

การหักลดหย่อน

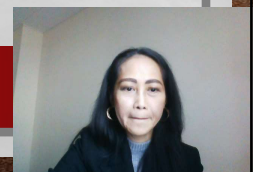

ค) บุตร

(๑) บุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้มีเงินได้ หรือบุตรชอบด้วยกฎหมายของสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ คนละ ๓๐,๐๐๐ บาท และสำหรับบุตรชอบด้วยกฎหมายตั้งแต่คนที่สองเป็นต้นไปที่เกิดขึ้นหรือหลังปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้หักลดหย่อนได้เพิ่มอีกคนละ ๓๐,๐๐๐ บาท โดยในการนับลำดับบุตร ให้นับลำดับของบุตรทุกคนไม่ว่าจะมีชีวิตอยู่หรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๔๗ (๑) (ค) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๔) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๔๗ (๑) (ค) (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๖) พ.ศ. ๒๕๖๑

การหักลดหย่อน

(๒) บุตรบุญธรรมของผู้มีเงินได้ คนละ ๓๐,๐๐๐ บาท แต่รวมกันต้องไม่เกินสามคน

ในกรณีผู้มีเงินได้มีบุตรทั้ง (๑) และ (๒) การหักลดหย่อนสำหรับบุตร ให้นำบุตรตาม (๑) ทั้งหมดมาหักก่อน แล้วจึงนำบุตรตาม (๒) มาหัก เว้นแต่ในกรณีผู้มีเงินได้มีบุตรตาม (๑) ที่มีชีวิตอยู่รวมเป็นจำนวนตั้งแต่สามคนขึ้นไป จะนำบุตรตาม (๒) มาหักไม่ได้ แต่ถ้าบุตรตาม (๑) มีจำนวนไม่ถึงสามคน ให้นำบุตรตาม (๒) มาหักได้ โดยเมื่อรวมกับบุตรตาม (๑) แล้วต้องไม่เกินสามคน

การนับจำนวนบุตร ให้นับเฉพาะบุตรที่มีชีวิตอยู่ตามลำดับอายุสูงสุดของบุตร โดยให้นับรวมทั้งบุตรที่ไม่อยู่ในเกณฑ์ได้รับการหักลดหย่อนด้วย

การหักลดหย่อน

การหักลดหย่อน

การหักลดหย่อนสำหรับบุตร ให้หักได้เฉพาะบุตรซึ่งมีอายุไม่เกินยี่สิบห้าปี และยังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยหรือชั้นอุดมศึกษา หรือซึ่งเป็นผู้เยาว์ หรือศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถอันอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดู แต่มิให้หักลดหย่อนสำหรับบุตรดังกล่าวที่มีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่แล้วมาแล้ว ตั้งแต่ ๓๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป โดยเงินได้พึงประเมินนั้นไม่เข้าลักษณะตามมาตรา ๔๒

การหักลดหย่อนสำหรับบุตรดังกล่าว ให้หักได้ตลอดปีภาษีไม่ว่า ภาระที่จะหักได้นั้นจะมีอยู่ตลอดปีภาษีหรือไม่ และในกรณีบุตรบุญธรรมนั้นให้หักลดหย่อนในฐานะบุตรบุญธรรมได้แต่ฐานะเดียว

มาตรา ๔๗ (๑) (ค) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๔) พ.ศ. ๒๕๖๐

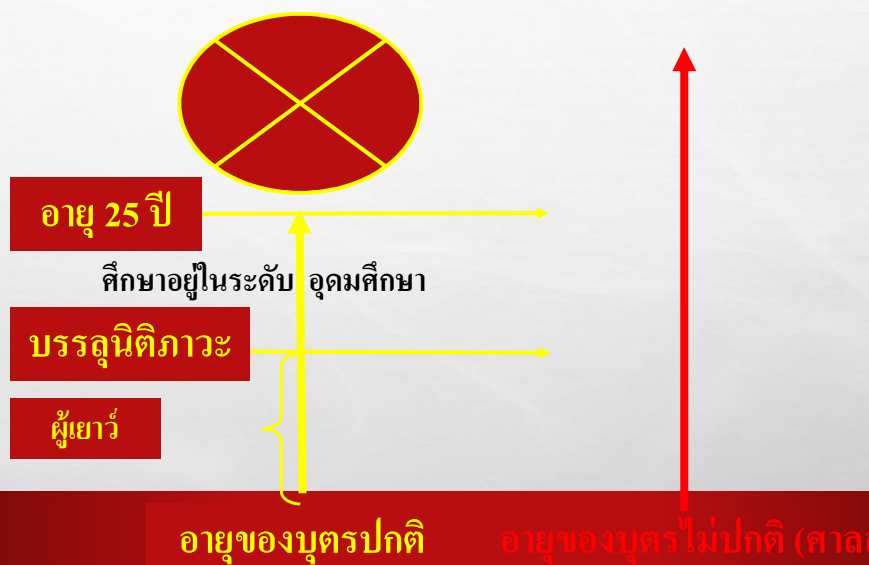
มาตรา ๔๗ (๑) (ค) (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๖) พ.ศ. ๒๕๖๑

หลักคหย่อนบุตร มีองค์ประกอบดังนี้

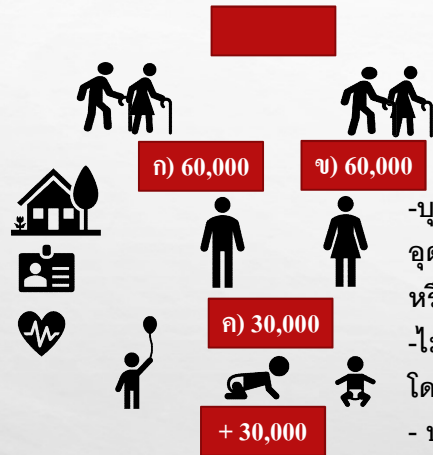
1. บุตรซึ่งมีอายุไม่เกิน 25 ปี และศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยหรือชั้นอุดมศึกษา หรือซึ่งเป็นผู้เยาว์ หรือศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ อันอยู่ในการอุปการะเลี้ยงดู

2. บุตรไม่เป็นผู้มีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วตั้งแต่ 30,000 บาท โดยเงินได้นั้นไม่ได้รับยกเว้นตามมาตรา 42

อายุของบุตร ตามองค์ประกอบข้อ 2

การหักลดหย่อน

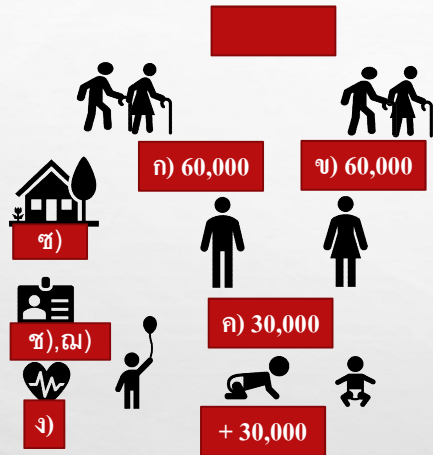

- บุตรซึ่งมีอายุไม่เกิน 25 ปี และศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยหรือชั้นอุดมศึกษา หรือซึ่งเป็นผู้เยาว์ หรือศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ อันอยู่ในการอุปการะเลี้ยงดู
- ไม่เป็นผู้มีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วตั้งแต่ 30,000 บาท โดยเงินได้นั้นไม่ได้รับยกเว้นตามมาตรา 42
- บุตรชอบด้วยกฎหมาย/บุตรบุญธรรม
- บุตรชอบด้วยกฎหมายตั้งแต่คนที่สองเป็นต้นไปที่เกิดในหรือหลังปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้หักลดหย่อนได้เพิ่มอีกคนละ ๓๐,๐๐๐ บาท

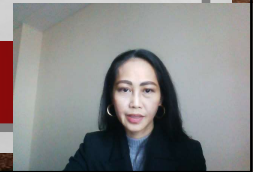
การหักลดหย่อน

- ง. เบี้ยประกันภัยที่จ่ายไปสำหรับการประกันชีวิต
- ข. เงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
- ช. ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมสำหรับการกู้ยืมเพื่อซื้อ เช่าซื้อหรือสร้างอาคารอยู่อาศัย
- ณ. เงินสมทบที่ผู้ประกันตนจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคม

การหักลดหย่อน

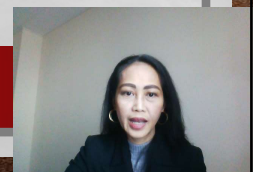

ง. เบี้ยประกันภัยที่จ่ายไปสำหรับการประกันชีวิต
ข. เงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
ข. ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมสำหรับการกู้ยืมเพื่อซื้อ เช่าซื้อ
หรือสร้างอาคารอยู่อาศัย
ณ. เงินสมทบที่ผู้ประกันตนจ่ายเข้ากองทุน
ประกันสังคม

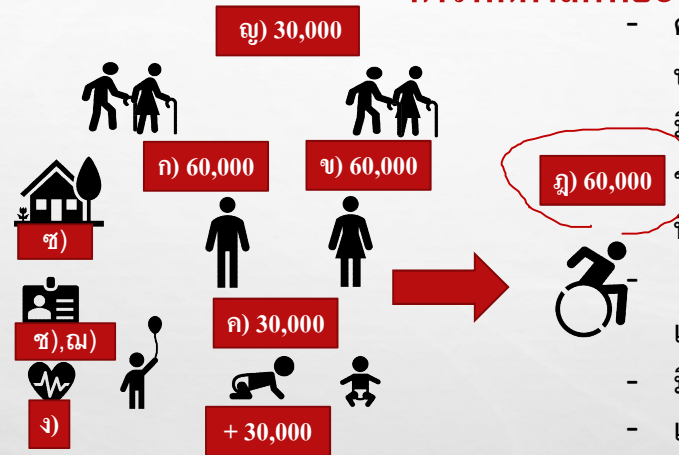

การหักลดหย่อน

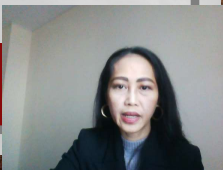
- ญ) ค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาของผู้มีเงินได้ รวมทั้งบิดามารดาของสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้คนละสามหมื่นบาทโดยบุคคลดังกล่าวต้องมีอายุหกสิบปีขึ้นไป มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ และอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของผู้มีเงินได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด
- มาตรา ๔๗ (๑) (ญ) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๖) พ.ศ. ๒๕๔๘

การหักค่าลดหย่อน

- ค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา สามีนหรือภริยา บุตรชอบด้วยกฎหมายหรือบุตรบุญธรรมของผู้มีเงินได้ บิดามารดาหรือบุตรชอบด้วยกฎหมายของสามีนหรือภริยาของผู้มีเงินได้ หรือบุคคลอื่นที่ผู้มีเงินได้เป็นผู้ดูแล
- เป็นคนพิการซึ่งมีบัตรประจำตัวคนพิการหรือเป็นคนทุพพลภาพ
- มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ
- และอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของผู้มีเงินได้

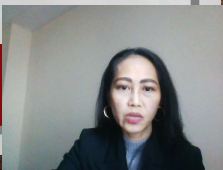
การหักลดหย่อนมาตรา 47(ต่อ)

(2) ในกรณีสามีนหรือภริยาต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ การหักลดหย่อนตาม (1) (๓) และ (๔) ให้หักลดหย่อนรวมกันได้ ๑๒๐,๐๐๐ บาท

(3) ในกรณีผู้มีเงินได้มิได้เป็นผู้ที่อยู่ในประเทศไทย การหักลดหย่อนตาม (1) (๔) และ (๕) ให้หักได้เฉพาะสามีนหรือภริยาและบุตรที่อยู่ในประเทศไทย
(พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 44) พ.ศ. 2560)

(4) ในกรณีผู้มีเงินได้ถึงแก่ความตายในระหว่างปีภาษี ให้หักลดหย่อนได้เสมือนผู้ตายมีชีวิตรอยู่ตลอดปีภาษีที่ผู้นั้นถึงแก่ความตาย

(5) ในกรณีผู้มีเงินได้เป็นกองมรดก ให้หักลดหย่อนได้ 60,000 บาท

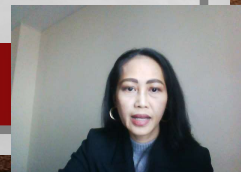

การหักลดหย่อนมาตรา 47(ต่อ)

(6) ในกรณีผู้มีเงินได้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือ**คณะบุคคลที่มีชื่อบุคคล**ให้หักลดหย่อนได้ตาม (1) (ก) สำหรับผู้เป็นหุ้นส่วนหรือ**บุคคลในคณะบุคคลแต่ละคน**ซึ่งเป็นผู้**อยู่ในประเทศไทย** แต่รวมกันต้องไม่เกิน **120,000 บาท**

(พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 44) พ.ศ. 2560)

(7) เมื่อได้หักลดหย่อนตาม (1)(2)(3)(4)(5) หรือ (6) แล้วเหลือเท่าใด ให้หักลดหย่อนได้อีกสำหรับ**เงินบริจาคดังต่อไปนี้** โดยให้หักได้เท่าจำนวนที่บริจาค แต่ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินที่เหลือนั้น

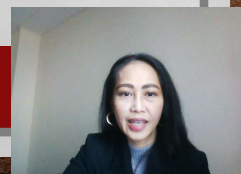

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสิ้นปี

การเสียภาษีเงินได้ประจำปี(สิ้นปี) (มาตรา 56)

ผู้มีเงินได้ต้องนำเงินได้ทุกประเภทที่ได้รับในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว มายื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี โดยการคำนวณภาษีและยื่นแบบเสียภาษี ภายในวันที่ 31 มีนาคมของปีภาษีถัดไป แบบแสดงรายการที่ใช้ยื่นแบบ มีดังนี้

- **ภ.ง.ด.90** ใช้สำหรับกรณีผู้มีเงินได้พึงประเมินหลายประเภท หรือประเภทเดียวที่ไม่ใช่เงินได้ประเภทที่ 1
- **ภ.ง.ด.91** ใช้สำหรับกรณีที่มีเงินได้พึงประเมินเฉพาะประเภท 1 ประเภทเดียวเท่านั้น

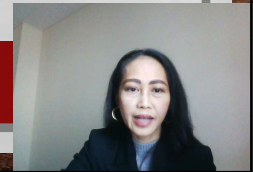

การเก็บภาษีเงินได้สามีภริยา

มาตรา 57 ฉ ในการเก็บภาษีเงินได้จากสามีและภริยานั้น ให้สามีและภริยาต่างฝ่ายต่างมีหน้าที่ยื่นรายการเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินที่ตนได้รับในระหว่างปีภาษีที่ล่วงมาแล้วตามมาตรา ๕๖

ในกรณีที่เงินได้พึงประเมินไม่อาจแยกได้อย่างชัดเจนว่าเป็นของสามีหรือภริยาแต่ละฝ่ายจำนวนเท่าใด ให้ถือเป็นเงินได้พึงประเมินของสามีและภริยาฝ่ายละกึ่งหนึ่ง เว้นแต่เงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๘) สามีและภริยาจะแบ่งเงินได้พึงประเมินเป็นของแต่ละฝ่ายตามส่วนที่ตกลงกันได้ แต่รวมกันต้องไม่น้อยกว่าเงินได้พึงประเมินที่ได้รับ ถ้าตกลงกันไม่ได้ ให้ถือเป็นเงินได้พึงประเมินของสามีและภริยาฝ่ายละกึ่งหนึ่ง

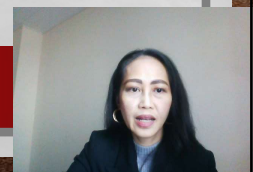
(พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2555 ใช้บังคับสำหรับเงินได้ปีภาษี 2555 เป็นต้นไป)

การเก็บภาษีเงินได้สามีภริยา

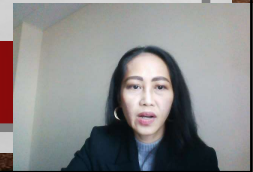
มาตรา 57 ฉ วรรคสาม

สามีและภริยาจะตกลงยื่นรายการและเสียภาษีรวมกัน โดยให้ถือเอาเงินได้พึงประเมินของตนเป็นเงินได้ของสามีหรือภริยาอีกฝ่ายหนึ่งก็ได้ หรือจะแยกยื่นรายการและเสียภาษีเฉพาะส่วนที่เป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (1) โดยมีให้ถือเอาเป็นเงินได้ของอีกฝ่ายหนึ่งก็ได้ แต่ถ้ามีภาษีค้างชำระสามีและภริยาต้องร่วมรับผิดชอบในการเสียภาษีที่ค้างชำระนั้น

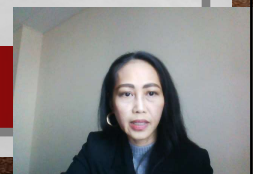
คำพิพากษาฎีกาที่ 3292/2561

โจทก์กับ จ. ขายอสังหาริมทรัพย์อันเป็นสินสมรส มีราคาประเมินทุนทรัพย์ เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมาย ที่ดินเป็นเงิน 546,000 บาท อันเป็นเงินได้จากการขายสินสมรสนั้น ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1357 ให้สันนิษฐานว่าเจ้าของรวมกันมีส่วนเท่ากัน ทรัพย์สินอันเป็น สินสมรสก็ถือว่าต่างฝ่ายมีส่วนเป็นเจ้าของร่วมกันคนละกึ่งหนึ่งเช่นกัน เมื่อโจทก์ กับ จ. ไม่ได้มีสัญญาตกลงกันไว้เป็นอื่นในเรื่องการจัดการสินสมรส ก็ถือว่าโจทก์ กับ จ. มีเงินได้คนละกึ่งหนึ่ง

คำพิพากษาฎีกาที่ 3292/2561(ต่อ)

กรณีไม่ใช่เป็นเงินได้ที่ไม่อาจแบ่งแยกได้ชัดเจนว่าเป็นของสามีและภริยาแต่ละฝ่าย จำนวนเท่าใด จึงไม่ต้องด้วยมาตรา 57 ณ วรรคสอง โจทก์กับ จ. จะแบ่งเงินได้พึง ประเมินของแต่ละฝ่ายตามส่วนที่ตกลงกันตามมาตรา 57 ณ วรรคสอง ตอนท้ายไม่ได้ การที่โจทก์ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาว่าโจทก์มีเงินได้จาก การขายอสังหาริมทรัพย์จำนวน 414,960 บาท ส่วน จ. มีเงินได้จำนวน 131,040 บาท จึงไม่ต้อง

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ม. 48

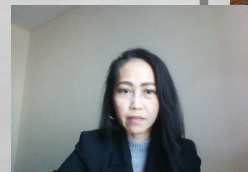

ภาษีเงินได้นิติบุคคล

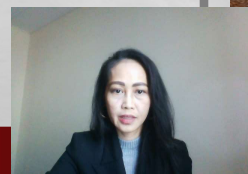
Corporate Income Tax

โครงสร้างของ ภาษีอากร

- (1) ผู้มีหน้าที่เสียภาษี
- (2) ฐานภาษี
- (3) อัตราภาษี
- (4) วิธีการชำระภาษี
- (5) วิธีการจัดซื้อโต้แย้งในข้อพิพาท
- (6) บทลงโทษ

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี
เงินได้นิติบุคคล

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

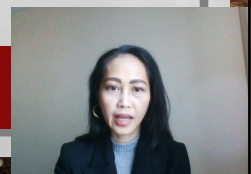
มาตรา 39 "บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล " หมายความว่า
บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย หรือ
ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ และให้หมายความรวมถึง

(1) กิจการซึ่งดำเนินการเป็นทางค้าหรือหากำไรโดยรัฐบาล
ต่างประเทศ องค์การของรัฐบาลต่างประเทศ หรือนิติบุคคลอื่นที่ตั้ง
ขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

(2) กิจการร่วมค้า ซึ่งได้แก่กิจการที่ดำเนินการร่วมกันเป็นทาง
ค้าหรือหากำไรระหว่างบริษัทกับบริษัท บริษัทกับห้างหุ้นส่วนนิติ
บุคคล ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือระหว่าง
บริษัทและหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับบุคคลธรรมดา คณะบุคคลที่
มีหุ้นนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือนิติบุคคลอื่น

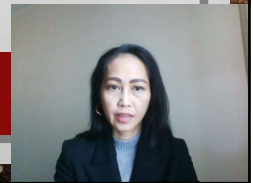

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

(3) มูลนิธิหรือสมาคมที่ประกอบกิจการซึ่งมีรายได้ แต่ไม่รวมถึง
มูลนิธิหรือสมาคมที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา 47 (7) (ข)

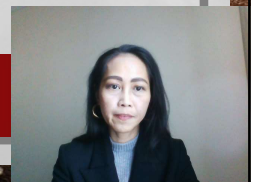
(3/1) กองทุนรวมที่เป็นนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยหรือที่
ตั้งขึ้นตามกฎหมายของ ต่างประเทศ

(4) นิติบุคคลที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี และประกาศในราช
กิจจานุเบกษา

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

มาตรา 66 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย
หรือที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ และกระทำการกิจการในประเทศไทย
ต้องเสียภาษีตามบทบัญญัติในส่วนนี้

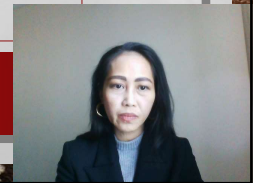

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

1. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ได้แก่

- (ก) บริษัทจำกัด
- (ข) บริษัทมหาชนจำกัด
- (ค) ห้างหุ้นส่วนจำกัด
- (ง) ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน

(มาตรา 65 และ 66 วรรคแรก)

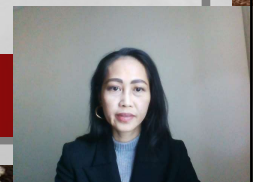

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

2. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ ได้แก่

(ก) บ.หรือ หสน.ฯ ต่างประเทศนั้น กระทำกิจการในอื่นๆ รวมทั้งในประเทศไทย (มาตรา 66 วรรคสอง)

(ข) บ.หรือ หสน.ฯ ต่างประเทศนั้น กระทำกิจการในอื่นๆ รวมทั้งในประเทศไทย และกิจการที่กระทำนั้นเป็นกิจการขนส่งระหว่างประเทศ (มาตรา 67)

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

(ค) บ.หรือ หสน.ฯ ต่างประเทศนั้น มิได้ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่ได้รับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(2)(3)(4)(5) หรือ (6) ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย (มาตรา 70)

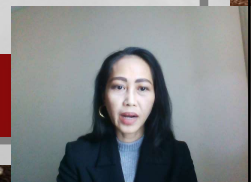
(ง) บ.หรือ หสน.ฯ ต่างประเทศนั้น มิได้เข้ามาทำกิจการในประเทศไทยโดยตรง หากแต่มีลูกจ้าง หรือผู้ทำการแทน หรือผู้มาทำการติดต่อ ในการประกอบกิจการในไทย ซึ่งเป็นเหตุให้ได้รับเงินได้หรือผลกำไรในไทย (มาตรา 76 ทวิ)

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี (มาตรา 39)

3. กิจการซึ่งดำเนินการเป็นทางค้า หรือหากำไรโดย

- (ก) รัฐบาลต่างประเทศ
- (ข) องค์การของรัฐบาลต่างประเทศ
- (ค) นิติบุคคลอื่นที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ

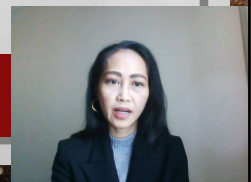
ผู้มีหน้าที่เสียภาษี (มาตรา 39)

4. กิจการร่วมค้า ซึ่งได้แก่กิจการที่ดำเนินการร่วมกันเป็นทางค้าหรือ
หากำไรระหว่างบริษัทกับบริษัท บริษัทกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ห้าง
หุ้นส่วนนิติบุคคลกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือระหว่างบริษัทและ
หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับบุคคลธรรมดา คณะบุคคลที่มีใช้นิติ
บุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือนิติบุคคลอื่น

กิจการร่วมค้า

กิจการร่วมค้า (JOINT VENTURE) เป็นการตกลงเข้าร่วมกันเป็น
ทางค้าหรือหากำไรเฉพาะกิจการที่ร่วมกันค้านั้น กิจการร่วมค้าจึงไม่มี
สภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายอื่น แต่เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี
ประมวลรัษฎากรจึงกำหนดให้กิจการร่วมค้ามีหน้าที่เสียภาษีเงินได้
เช่นเดียวกันกับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลโดยทั่วไป โดยกิจการร่วม
ค้าต้องเสียภาษีในนามของกิจการร่วมค้าเอง โดยถือเป็นหน่วยภาษีหน่วย
หนึ่งแยกออกมาจากผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมค้า

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี (มาตรา 39)

5. มูลนิธิหรือสมาคมที่ประกอบกิจการซึ่งมีรายได้ **แต่ไม่รวมถึงมูลนิธิหรือสมาคมที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นองค์การหรือสถานสาธารณกุศล**

6. กองทุนรวมที่เป็นนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยหรือที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของ ต่างประเทศ

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี (มาตรา 39)

7. นิติบุคคลที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล (ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ ๒๗๑) ให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นนิติบุคคลที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี)

นิติบุคคลที่ได้รับยกเว้น

นิติบุคคลบางประเภทเข้าลักษณะเป็น “บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล” ตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร แต่ได้รับยกเว้นตามกฎหมายต่างๆ เช่น

- (1) บ. หรือ หสน. ตามข้อผูกพันที่ประเทศไทยมีอยู่ตามสัญญาว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ หรือทางเทคนิคระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ (พรฎ. ฉบับที่ 9)
- (2) บริษัทจำกัดที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน
- (3) บ. หรือ หสน. ที่อยู่ในประเทศที่มีอนุสัญญาว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อน ตามเงื่อนไขที่กำหนดในอนุสัญญา (พรฎ. ฉบับที่ 18)

นิติบุคคลที่ไม่มีกฎหมายบังคับให้ต้องเสียภาษีเงินได้

นิติบุคคลที่ไม่ใช่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามมาตรา ๓๕ ไม่มีกฎหมายบังคับให้ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

- ภาครัฐ เช่น กระทรวง ทบวง กรม
- องค์การของรัฐบาล เช่น การประปานครหลวง การไฟฟ้าฝ่ายผลิต เว้นแต่ องค์การของรัฐบาลที่ได้จดทะเบียนเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล จำกัด ตามมาตรา ๓๕ ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล เช่น บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)
- นิติบุคคลอื่น เช่น วัด สหกรณ์

ผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

นิติบุคคลที่ไม่มีกฎหมาย
บังคับให้ต้องเสียภาษี
เงินได้นิติบุคคล

นิติบุคคลที่ได้รับยกเว้นไม่
ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

ฐานภาษี

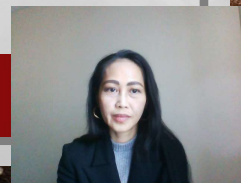

ฐานภาษี (TAX BASE)

ฐานภาษี (TAX BASE) คือ สิ่งที่เป็นเงื่อนไขหรือมูลเหตุข้างต้นที่ทำให้ต้องเสียภาษีอากร หรือสิ่งที่ใช้เป็นฐานในการประเมินภาษีอากร

ฐานภาษีแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. ภาษีที่เก็บจากฐานรายได้ เช่น ภาษีเงินได้นิติบุคคล, ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
2. ภาษีที่เก็บจากฐานบริโภค เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม, ภาษีสรรพสามิต, ภาษีสุรกากร
3. ภาษีที่เก็บจากฐานทรัพย์สิน เช่น ภาษีโรงเรือนและที่ดิน, ภาษีบำรุงท้องที่, ภาษีรถยนต์

ฐานภาษีของภาษีเงินได้นิติบุคคล

- (1) กำไรสุทธิ (มาตรา 65 , 66 และ 76 ทวิ)
- (2) ยอดรายได้ก่อนหักรายจ่าย (มาตรา 67 และบัญชีอัตราภาษีเงินได้(2)(จ) และ พรฎ.(ฉบับ250))
- (3) เงินได้ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย (มาตรา 70)
- (4) การจำหน่ายเงินกำไรออกไปจากประเทศไทย (มาตรา 70 ทวิ)

